

Adroddiad ar gyfer	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	17 Medi 2018
Swyddog Arweiniol	Ken Finch – Trysorydd
Swyddog Cyswllt	Ken Finch (01745 535286)
Pwnc	Alldro Amcanol 2018/19

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Mae'r adroddiad hyn yn darparu amcangyfrif i'r Aelodau o alldro amcanol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru am flwyddyn ariannol 2018/19.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Yn ei gyfarfod ar 18 Rhagfyr 2017, fe wnaeth Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) gymeradwyo cyllideb refeniw o £34.1m. Roedd hyn yn cynnwys cyfraniad o £646,700 o'r cronfeydd wrth gefn. Ar 31 Awst 2018, y rhagolygon cyfredol yw y bydd angen dyraniad llawn o'r gyllideb, gan gynnwys y cyfraniad o'r cronfeydd wrth gefn. I wario o fewn y gyllideb, bydd angen mynd ati'n barhaus i reoli nifer o bwysau costau gan gynnwys rhai'n deillio o'r lefel uwch o weithgarwch yn ddiweddar. Mae dadansoddiad manwl ar gael yn Atodiad A.
- 3 Yn Rhagfyr 2017, fe wnaeth yr Awdurdod gymeradwyo cyllideb gyfalaf gwerth £4.9m, a gododd i £5.9m ar gyfer prosiectau a oedd yn weddill ers 2017/18. Rhagwelir mai gwariant cyfalaf y flwyddyn lawn yw £3.4m, i adlewyrchu'r ffaith fod adeg cyflawni nifer o brosiectau wedi newid.

ARGYMHELLIAD

- 4 Gofynnir i'r aelodau:
 - (i) nodi bod yr Awdurdod yn rhagweld ar hyn o bryd y bydd yn defnyddio'i holl gyllideb refeniw, sef £34.1m yn 2018/19; a
 - (ii) nodi bod yr Awdurdod yn rhagweld gwariant cyfalaf o £3.4m yn ystod 2018/19 o gymharu â'r cynllun sef £5.9m.

CEFNDIR

- 5 Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â'r gwariant a'r incwm gwirioneddol hyd at ddiwedd Awst 2018 ac mae'n amcangyfrif y gwariant a'r incwm hyd at Fawrth 2019.

- 6 Mae grantiau sydd wedi cael eu dyfarnu yn ystod y flwyddyn yn cael eu nodi yn yr adroddiad hwn, ac maent wedi'u heithrio o'r ffigyrau yn Atodiad A.

GWYBODAETH

Amrywiadau i'r Gyllideb

Costau Gweithwyr

- 7 Mae pwysau mawr yn digwydd yn y maes gwariant hwn oherwydd cynnydd diweddar yn y lefel gweithgarwch yn ymwneud â thanau glaswellt a rhostir. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r cynnydd diweddar yn y gweithgarwch yn cael eu rheoli ond rhagwelir gorwariant yn y flwyddyn lawn.
- 8 Yn ôl yr amcangyfrif cyfredol, bydd £398k o orwariant yng nghostau diffoddwyr tân oherwydd y gweithgarwch diweddar a'r costau pensiwn uwch. Mae'r amcanestyniad diwedd blwyddyn yn rhagweld y bydd y lefelau gweithgarwch yn sefydlogi dros yr wythnosau nesaf.
- 9 O ran staff cefnogol, amcangyfrifir tanwariant oherwydd bod nifer o swyddi gwag.
- 10 Disgwylir i gostau hyfforddiant fod yn uwch na'r gyllideb oherwydd costau ychwanegol yn ymwneud â darparwr newydd o hyfforddiant diogelwch tân.

Safleoedd

- 11 Rhagwelir £53k o orwariant am y flwyddyn lawn. Mae hyn yn adlewyrchu pwysau ychwanegol o ran costau atgyweirio a chynnal a chadw adeiladau a chostau ynni. Mae'r cynnydd hwn yn cael ei wrthbwyso'n rhannol drwy ailgodi tâl am adeiladau sy'n cael eu meddiannu ar y cyd, ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu o fewn yr incwm.

Cludiant

- 12 Yn gyffredinol, amcangyfrifir fod £55k o orwariant oherwydd costau'n deillio o brisiau tanwydd a'r lefelau gweithgarwch diweddar.

Cyflenwadau

- 13 Rhagwelir ar hyn o bryd y bydd gorwariant ar y gyllideb costau cyfrifiadurol oherwydd pwysau sy'n gysylltiedig â chynnal rhaglenni a gweinyddion gweithredol hanfodol. Mae'r costau TGCh yn destun adolygiad ar hyn o bryd, a byddant yn cael eu hystyried yn llawn yn y broses o osod cyllideb 2019/20.

- 14 Bydd tanwariant ar y gyllideb gysylltiadau oherwydd nifer o ffactorau, sy'n cynnwys gostyngiad yng nghost rhenti linellau ffôn a chostau ffonau symudol yn gysylltiedig â newidiadau yn y trefniadau contract a dyfodiad y ffonau VoIP (protocol llais dros y rhynggrwyd).
- 15 Disgwylir gorwariant ar gostau gwisgoedd a golchi, oherwydd costau ychwanegol yn gysylltiedig â'r lefelau gweithgarwch cyfredol a'r recriwtio a ragwelir.

Ariannu Cyfalaf

- 16 Mae'r costau ar y gyllideb refeniw am ariannu'r rhaglen gyfalaf yn is na'r hyn y cyllidebwyd ar ei gyfer oherwydd bod derbyniadau cyfalaf (yn bennaf elw gwerthu y cyn-Orsaf Dân yn Wrecsam) wedi cael eu defnyddio yn 2017/18, gan olygu gostyngiad yn y taliadau ariannu yn y dyfodol.

INCWM

- 17 Rhagwelir y bydd yr incwm yn uwch na'r gyllideb wreiddiol. Mae hyn wedi digwydd yn bennaf oherwydd yr incwm posibl gan secondiad i brosiect Wylfa Newydd.

INCWM GRANT

- 18 Mae'r Awdurdod yn cael nifer o grantiau, a dyma grynodedb ohonynt:-

Firelink	£415,600
Tîm Lleihau Llosgi Bwriadol	£156,464
Ymyriadau	£223,300
Cydnorthedd Cenedlaethol	£233,386
Y Ffenics	£165,000
Fforwm Lleol Cymru Gydnerth	£55,000

- 19 Bydd yr holl wariant ychwanegol ar ran yr Awdurdod er mwyn ateb telerau'r grant yn cael ei dalu gan yr incwm grant. Nid yw'r gwariant hwn yn cael ei ddangos yn natganiad alldro'r gyllideb.

RHAGLEN GYFALAF

- 20 Mae'r Awdurdod wedi cymeradwyo rhaglen gyfalaf gwerth £4.9m, a gododd i £5.9m ar gyfer prosiectau a oedd yn weddill ers 2017/18. Mae Atodiad B yn darparu dadansoddiad o'r cynlluniau, a rhagwelir mai £3.4m yw'r gwariant alldro am y flwyddyn lawn.

- 21 Mae'r rhagolwg ar gyfer y flwyddyn lawn yn adlewyrchu'r ffaith fod amseriad nifer o brosiectau wedi'i adolygu, a bod y cynlluniau wedi symud i gyfnodau yn y dyfodol.
- 22 Mae'r gwariant ddisgwyliid ar TGCh yn 2019/20 wedi cael ei symud i'r flwyddyn ariannol hon. Roedd rhaid gwneud hyn i ddiweddarau systemau gweithredu allweddol, gan gynnwys y terfynellau data symudol ar bob peiriant tân.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae gan yr adroddiad hwn gysylltiad ag amcanion llesiant tymor hir ATAGC. Mae arian i'r gwasanaeth yn llesol i gymunedau Gogledd Cymru, ac mae'n sicrhau bod digon o fuddsoddiad yn y seilwaith i alluogi'r gwasanaeth i ddarparu ymatebion brys a gwaith ataliol ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei gosod yn flynyddol yn unol â'r gwasanaethau arfaethedig, sy'n cynnwys ymateb brys a gwaith ataliol.
Cyfreithiol	Yn ôl y gyfraith, rhaid i'r Awdurdod osod cyllideb fantoledig, ac mae'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu yn cael gwybod am unrhyw wyro oddi wrth hynny.
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Dim
Risgiau	Mae incwm a gwariant yn cael ei fonitro'n agos i sicrhau bod gan yr Awdurdod ddigon o arian i osod cyllideb fantoledig. Os yw'r gofynion ar y gwasanaeth yn uchel dros gyfnod hir o amser, mae'n bosibl y bydd angen rhagor o arian i barhau i ddarparu gwasanaethau.